

คู่มือ บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๐ (ราชบุรี) ส่วนอำนวยการ โทร./โทรสาร ๐-๓๒๒๐-๑๓๙๔
ที่ ทส ๑๖๒๓.๑/ ลส/๑๑๑ วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ผลการประชุมเพื่อเสนอความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล พ.ศ.

เรียน ผู้อำนวยการส่วนทุกส่วน
ป่าไม้จังหวัดทุกจังหวัด

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๐ (ราชบุรี) ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักแผนงานและ
สารสนเทศ ที่ ทส ๑๖๐๖.๕๒/๑๓๖๗/๙ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ผลการประชุมเพื่อเสนอ
ความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล พ.ศ. มาเรียนเพื่อทราบและพิจารณาเตรียม
ความพร้อมต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ที่เว็บไซต์สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๐
(ราชบุรี) (หัวข้อหนังสือเวียน)

(นายนิริศ อารักษ์บุญกรณ)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 10 (ราชบุรี)

(นางสาวปิยมาศ เรืองพุม)

วลัยทัศน์ (การจัดการป่าสงวนแห่งชาติอย่างยั่งยืน สามารถอำนวยความสะดวกทั้งทางตรงและทางอ้อมให้แก่ชุมชนและมีการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน)
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการส่วนอำนวยการ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๐ (ราชบุรี) ส่วนอำนวยการ โทร./โทรสาร ๐-๓๒๒๐-๑๓๙๕

ที่ ทส ๑๖๒๓.๑/ ๓๓๙๕

วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ผลการประชุมเพื่อเสนอความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล พ.ศ.

เรียน ผู้อำนวยการส่วนทุกส่วน

ป่าไม้จังหวัดทุกจังหวัด

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๐ (ราชบุรี) ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักแผนงานและสารสนเทศ ที่ ทส ๑๖๐๖.๕๒/๑๓๖๓/๙ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ผลการประชุมเพื่อเสนอความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล พ.ศ. มาเรียนเพื่อทราบและพิจารณาเตรียมความพร้อมต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ที่เว็บไซต์สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๐ (ราชบุรี) (หัวข้อหนังสือเวียน)

(นายวิศ อารักษ์ธรรม)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 10 (ราชบุรี)

บันทึกข้อความ

ที่.....

เรื่อง..... ๔๓๓๗

วันที่รับ..... ๒๗ ก.ค. ๒๕๖๐

เวลา.....

ส่วนราชการ สำนักแผนงานและสารสนเทศ ศูนย์สารสนเทศ โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๕๖๒๑
ที่ ทส ๑๖๐๖.๕๒/๒๗๕๖๑ วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ผลการประชุมเพื่อเสนอความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล พ.ศ.

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

๑. เรื่องเดิม

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ (สปท) ๗๘๔/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๐
เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล พ.ศ.
ขอให้กรมป่าไม้ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมและเสนอความเห็นต่อร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าวในวันที่ ๑๖ มิถุนายน
๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๒๐ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

๒. ข้อเท็จจริง

สำนักแผนงานและสารสนเทศ ได้มอบศูนย์สารสนเทศเป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมเพื่อ
เสนอความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล พ.ศ. โดยการประชุมดังกล่าว
ประกอบด้วย นางเบญจวรรณ สร้างนิทร เป็นประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปโครงสร้าง
องค์การภาครัฐ โดยมีผู้แทนหน่วยงาน จำนวน ๓๐ หน่วยงาน เข้าร่วมประชุม จากการประชุมมี
รายละเอียด ดังนี้

๒.๑ ประธานในที่ประชุมได้กล่าวเปิดงานและนำเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วย
รัฐบาลดิจิทัล พ.ศ. ต่อที่ประชุมและขอให้ที่ประชุมแสดงความคิดเห็น

๒.๒ ผู้แทนหน่วยงานได้แสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาล
ดิจิทัล พ.ศ. สามารถสรุปได้ดังนี้

๒.๒.๑ มาตรา ๑๐ “กรณีหน่วยงานของรัฐมีการจัดทำข้อมูล ระบบการทำงาน
หรือการจัดทำบริการโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ การดำเนินการนั้นต้องสอดคล้องตามมาตรฐานและ
หลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด หรือเป็นวิธีการที่คณะกรรมการได้พิจารณาเห็นชอบแล้ว เพื่อให้
ระบบการทำงานและข้อมูลมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานของรัฐได้”

“ในการจัดทำข้อมูลขึ้นมาใหม่เพื่อใช้เฉพาะหน่วยงานตนเอง หากมี
หน่วยงานของรัฐอื่นได้มีการจัดทำและรวบรวมข้อมูลดังกล่าวไว้แล้วไม่ว่าบางส่วนหรือทั้งหมด ให้
หน่วยงานของรัฐร้องขอข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐที่จัดทำข้อมูลนั้นไว้แล้ว เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลก่อนทำ
การจัดทำข้อมูลขึ้นมาใหม่” มีข้อเสนอความคิดเห็นดังนี้

- ร่างมาตรา ๑๐ วรรคสอง เช่น กรณีของข้อมูลทะเบียนราษฎร หากหน่วยงานภายใต้กระทรวงทรัพยากรฯ มีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลดังกล่าวสามารถที่จะร้องขอข้อมูลจากหน่วยงานเจ้าของข้อมูลได้เลยหรือไม่

คณะอนุกรรมการฯ ซึ่งแจ้งว่า ร่างมาตรา ๑๐ วรรคสอง หน่วยงานสามารถที่จะขอข้อมูลได้ทันที

- ร่างมาตรา ๑๐ วรรคสอง จะมีส่วนช่วยให้สำนักงานสถิติแห่งชาติทำสำมะโนข้อมูลต่าง ๆ ได้สะดวกมากยิ่งขึ้น เช่น การร้องขอข้อมูลรายได้จากกระทรวงการคลัง หรือข้อมูลทะเบียนราษฎรจากกระทรวงมหาดไทย ประกอบการจัดทำสำมะโนของสำนักงานสถิติ

- ร่างมาตรา ๑๐ ระบบงานที่มีมาก่อนต้องปรับตาม พ.ร.บ. นี้ด้วยควรมีช่องทางรองรับให้สามารถของบประมาณเพื่อแก้ไขปรับปรุง

๒.๒.๒ มาตรา ๑๑ “ให้หน่วยงานของรัฐต้องมีการแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลที่มีการจัดทำและครอบครองแก่หน่วยงานของรัฐอื่นผ่านระบบและเครือข่ายสารสนเทศและการสื่อสารตามที่คณะกรรมการกำหนด”

“หากการแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่งไม่สามารถดำเนินการได้ ให้หน่วยงานของรัฐที่ร้องขอหรือถูกร้องขอแจ้งคณะกรรมการเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาโดยเร็ว” มีข้อเสนอความคิดเห็นดังนี้

- ร่างมาตรา ๑๑ กำหนดให้มีการแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูล แต่หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้หน่วยงานของรัฐที่ร้องขอหรือถูกร้องขอแจ้งคณะกรรมการเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาโดยเร็ว นั้น คำว่า “ไม่สามารถดำเนินการได้” นั้น ไม่แน่ใจว่าเกิดจากปัญหาในทางเทคนิคหรือปัญหาข้อกฎหมาย

- ร่างมาตรา ๑๑ ในประเด็นเรื่องการแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูล โดยหากการแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐไม่สามารถดำเนินการได้ ให้หน่วยงานของรัฐที่ร้องขอหรือถูกร้องขอแจ้งคณะกรรมการเพื่อยกแนวทางแก้ไขปัญหาโดยเร็ว ซึ่งจะเห็นได้ว่าคณะกรรมการจะมีงานค่อนข้างมาก และหากหน่วยงานจำเป็นต้องใช้ข้อมูลแต่คณะกรรมการยังไม่ได้ให้คำตอบว่าได้หรือไม่ได้ก็จะส่งผลให้การดำเนินการของหน่วยงานนั้น ๆ ล่าช้าออกไป ดังนั้นควรมีการกำหนดระยะเวลาการดำเนินการของคณะกรรมการ ซึ่งจะทำให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น

คณะอนุกรรมการฯ ซึ่งแจ้งว่า ในช่วงแรกหน่วยงานต่าง ๆ จะต้องมีการทำแผนงานเชื่อมโยงระบบบูรณาการภายในกระทรวงก่อนล่วงหน้า และในอนาคตหากมีการเชื่อมโยงออกไปนอกหน่วยงานจะต้องมีมาตรฐานกลาง ที่จะสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๘ และ ๒๕๙ และหน่วยงานของรัฐทุกแห่งจะต้องมีการจัดทำศูนย์ข้อมูลกลางของหน่วยงาน

๒.๒.๓ มาตรา ๑๒ “ในกรณีที่กฎหมาย กฎ หรือระเบียบใดกำหนดให้ผู้ขอรับ อนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาต หรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจดทะเบียน หรือผู้แจ้ง ต้องใช้เอกสารราชการที่ หน่วยงานของรัฐออกให้แก่ผู้นั้น เพื่อประกอบการพิจารณาหรือดำเนินการ ให้เป็นหน้าที่ของผู้มีอำนาจ อนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต รับจดทะเบียน รับจดทะเบียน หรือรับแจ้งนั้น ที่จะต้องดำเนินการให้ หน่วยงานของรัฐที่ออกเอกสารราชการเช่นว่านั้น ส่งข้อมูลหรือสำเนาเอกสารดังกล่าวทาง อิเล็กทรอนิกส์มาเพื่อประกอบการพิจารณาหรือดำเนินการ” มีข้อเสนอความคิดเห็นดังนี้

- ร่างมาตรา ๑๒ ควรกำหนดกรอบระยะเวลาที่หน่วยงานของรัฐที่ออก เอกสารราชการจะต้องส่งข้อมูลหรือสำเนาเอกสารดังกล่าวทางอิเล็กทรอนิกส์มาเพื่อประกอบการ พิจารณาหรือดำเนินการ มิฉะนั้น จะส่งผลให้หน่วยงานของรัฐผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต ดำเนินการได้ ล่าช้าขัดต่อกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ

คณะอนุกรรมการ ชี้แจงว่า

(๑) หน่วยงานสามารถดำเนินการไปได้เลยตามกฎหมายเฉพาะของแต่ละ หน่วยงาน โดยไม่จำเป็นต้องรอกระบวนการตามร่างพระราชบัญญัติฯ ซึ่งเป็นแต่เพียงแต่การกำหนด เกณฑ์หรือมาตรฐานขั้นต่ำที่หน่วยงานของรัฐต่าง ๆ จะต้องดำเนินการ

- ร่างมาตรา ๑๒ ควรกำหนดเพิ่มเติมให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานของ รัฐที่ออกเอกสารราชการ ต้องดำเนินการส่งข้อมูลเอกสารนั้นให้แก่หน่วยงานของรัฐผู้มีอำนาจอนุมัติฯ ร้องขอ

คณะอนุกรรมการ ชี้แจงว่า

(๑) การดำเนินการตามร่างมาตรา ๑๒ มีบทเฉพาะกาลในร่างมาตรา ๖๐ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่หน่วยงานของรัฐในการดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติฯ ในช่วง แรกที่มีผลใช้บังคับ

(๒) ในกรณีที่หน่วยงานต่าง ๆ มีการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลกันทั่วถึง แล้ว หน่วยงานของรัฐ ผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต จะสามารถเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาหรือดำเนินการได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องดำเนินการขอข้อมูลอีก

- กรมการขนส่งทางบกมีภารกิจในการอนุมัติ อนุญาต หรือออก ใบอนุญาตต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก โดยที่ประชาชนไม่ต้องนำสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนา ทะเบียนมาติดต่อแล้ว แต่ในบางกรณีกรมการขนส่งทางบกยังจำเป็นต้องใช้หนังสือจดทะเบียน หุ่นส่วนบุคคล หรือในการขออนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถของเอกชนซึ่งจำเป็นต้องใช้สำเนา ใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ฉะนั้น ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติฯ มีผลใช้บังคับและยังมิได้เชื่อมโยง ระบบข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ กรมการขนส่งทางบกยังสามารถร้องขอเอกสารต่าง ๆ เหล่านั้นได้อยู่หรือไม่

/คณะอนุกรรมการ...

คณะอนุกรรมการ ซึ่งแจ้งว่า การดำเนินการตามร่างมาตรา ๑๒ มีบทเฉพาะกาลในร่างมาตรา ๖๐ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่หน่วยงานของรัฐในการดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติฯ ในช่วงแรกที่มีผลใช้บังคับ

๒.๒.๔ มาตรา ๑๓ “หากมีกฎหมายกำหนดให้การบริการของหน่วยงานของรัฐ ต้องมีการเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียม ค่าบริการ ค่าปรับ หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดจากประชาชน ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นอีกช่องทางหนึ่งด้วย และสามารถตกลงกับหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นให้จัดเก็บเงินแทนหน่วยงานตนเองได้” มีข้อเสนอความคิดเห็นดังนี้

“กรณีหน่วยงานของรัฐมีการจัดทำบริการทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้หน่วยงานนั้นสามารถกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ค่าบริการ ค่าปรับ หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดให้แตกต่างจากอัตราเดิมที่กฎหมายกำหนดหรือยกเว้นการจัดเก็บก็ได้ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนใช้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงาน”

- ค่าธรรมเนียมที่มีการเก็บเพิ่มขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของค่าธรรมเนียมปกติด้วยหรือไม่ หากไม่รวมอยู่ด้วยกันหน่วยงานของรัฐสามารถนำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง

คณะอนุกรรมการ ซึ่งแจ้งว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐเก็บเงินเพิ่ม แต่เป็นกรณีที่หากมีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานต้องเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากประชาชนก็ให้สามารถรับชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ได้อีกช่องทางหนึ่งด้วย

- ร่างมาตรา ๑๓ กำหนดว่า “สามารถตกลงกับหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นให้จัดเก็บเงินแทนหน่วยงานตนเองได้” นั้น ภาคเอกชนสามารถเข้ามาดำเนินการแทนภาครัฐได้หรือไม่ ซึ่งกระทรวงคมนาคมมีบริการหลายประเภทที่ภาคเอกชนเข้ามาดำเนินการแทนบางส่วน

- การเก็บทางดิจิทัลจะเปลี่ยนไปจากเดิม เช่น bitcoin ซึ่งภาครัฐจะมีการเตรียมตัวรองรับเรื่องเหล่านี้อย่างไร

- ร่างมาตรา ๑๓ วรรคสอง ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐสามารถกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ค่าบริการ ค่าปรับ หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดให้แตกต่างจากอัตราเดิมที่กฎหมายกำหนด นั้น จะเป็นการเปิดช่องให้หน่วยงานของรัฐกำหนดค่าที่สูงเกินไปหรือไม่ และหากกำหนดไว้สูงมากจนเกินไปประชาชนบางกลุ่มอาจไม่สามารถเข้าถึงได้

คณะอนุกรรมการ ซึ่งแจ้งว่า การกำหนดค่าธรรมเนียมต่าง ๆ นั้น ร่างมาตรา ๑๓ วรรคสอง ความตอนท้ายกำหนดให้การจัดเก็บค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนใช้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงาน ดังนั้น การกำหนดหรือจัดเก็บค่าธรรมเนียมที่แตกต่างกันหรือสูงเกินความจำเป็นก็จะไม่เกิดประโยชน์ในการส่งเสริมให้ประชาชนมาใช้บริการอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานนั้น ๆ

- ร่างมาตรา ๑๓ การกำหนดในลักษณะให้หน่วยงานสามารถจัดเก็บรายได้ได้เอง ดังนั้นควรจะต้องดูกฎหมายฉบับอื่นด้วย เนื่องจากจะต้องได้รับความยินยอมจากกระทรวงการคลัง หรือได้รับการยกเว้นหรือยินยอมจากรัฐมนตรี

- ร่างมาตรา ๑๓ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐสามารถกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ค่าบริการ ค่าปรับหรือค่าใช้จ่ายอื่นใดให้แตกต่างจากอัตราเดิมที่กฎหมายกำหนด นั้นควรจะต้องมีมาตรการในการกำหนดและจัดเก็บค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมและเป็นธรรม

- ร่างมาตรา ๑๓ มีข้อสังเกตปัจจุบันกรมที่ดินมีการให้บริการจ่ายเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ คือ บัตรเครดิต/เดบิต ซึ่งธนาคารมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการชำระเงินภายใต้การควบคุมของธนาคารแห่งชาติ ร้อยละ ๑ กระทรวงการคลังได้มีหนังสือสั่งการไม่ให้หน่วยงานเรียกค่าธรรมเนียมกับประชาชนให้หน่วยงานเป็นผู้รับภาระค่าธรรมเนียมนี้ ซึ่งไม่มีงบประมาณมีแนวทางแก้ไขอย่างไร

- ร่างมาตรา ๑๓ ควรกำหนดให้ใช้ช่องทาง E-Government ของกรมบัญชีกลาง

๒.๒.๕ มาตรา ๑๕ “ข้อมูลส่วนบุคคลหรือข้อมูลใดที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐซึ่งมีกฎหมายอื่นกำหนดห้ามมิให้เปิดเผยนั้น หากเป็นการเปิดเผยโดยสุจริตเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้ และเป็นการเปิดเผยข้อมูลเท่าที่จำเป็นที่หน่วยงานของรัฐอีกแห่งหนึ่งต้องใช้ข้อมูลดังกล่าวในการบริหารราชการแผ่นดินและการจัดทำบริการ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐที่เปิดเผยข้อมูลไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายนั้น” มีข้อเสนอความคิดเห็นดังนี้

- ร่างมาตรา ๑๕ กำหนดให้ข้อมูลส่วนบุคคลหรือข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีกฎหมายอื่นกำหนดห้ามมิให้เปิดเผย หากเป็นการเปิดเผยโดยสุจริตเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐ และเป็นการเปิดเผยเท่าที่จำเป็นให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐ ที่เปิดเผยข้อมูลไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายนั้น ซึ่งขัดแย้งกับมาตรา ๑๔

คณะอนุกรรมการ ชี้แจงว่า พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ มีมาตราพิเศษมาตราหนึ่งกำหนดให้ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่อยู่ในลำดับชั้นที่สามารถเปิดเผยหรือปกปิดข้อมูลได้ สามารถเปิดเผยข้อมูลได้ในกรณีที่เป็นการประโยชน์สาธารณะ ดังนั้น กฎหมายฉบับใดก็ตามที่กำหนดให้ข้อมูลที่ปกปิดเปิดเผยไม่ได้นั้น สามารถที่จะเปิดเผยได้หากเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะ ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ซึ่งได้เปิดช่องให้สามารถเปิดเผยได้ โดยให้คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตามร่างมาตรา ๑๔ สำหรับร่างมาตรา ๑๕ เน้นการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นไปด้วยความสุจริตและเป็นไปเพื่อประโยชน์ระหว่างหน่วยงานของรัฐ

/ด้วยตนเอง...

ด้วยกันเองสามารถที่จะเปิดเผยได้

- ร่างมาตรา ๑๕ คำว่า “การเปิดเผยโดยสุจริต” มีความหมายหรือลักษณะอย่างไร

คณะอนุกรรมการ ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๑๕ บัญญัติในลักษณะเดียวกันกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่มีการกำหนดข้อยกเว้นความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่หากเป็นการเปิดเผยข้อมูลโดยสุจริต

- ร่างมาตรา ๑๕ คำว่า “โดยสุจริต” หากเกิดปัญหาในทางปฏิบัติ ใครจะเป็นผู้ตัดสินว่าการกระทำนั้นเป็นไปโดยสุจริต

คณะอนุกรรมการ ชี้แจงว่า การเปิดเผยข้อมูลโดยไม่สุจริตจะมีกฎหมายกำหนดโทษไว้แล้วในเรื่องการเปิดเผยข้อมูล ซึ่งจะนำไปตามกฎหมายอื่นที่กำหนดโทษไว้แล้ว

- ร่างมาตรา ๑๕ จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของสำนักงานฯ โดยเฉพาะการประเมินความคุ้มค่าของการลงทุนของผู้ประกอบการในโครงการต่าง ๆ เนื่องจากสำนักงานฯ ประสบปัญหา ในการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำข้อมูลใช้ประโยชน์ในการประเมินความคุ้มค่าของการลงทุนดังกล่าว

- ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะขัดหรือแย้งกับมาตรา ๑๐ แห่งประมวลรัษฎากรหรือไม่ เนื่องจากมาตรา ๑๐ แห่งประมวลรัษฎากรนั้นมีบทบัญญัติห้ามมิให้มีการเปิดเผยข้อมูลของผู้เสียภาษี

- ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เปิดช่องให้หน่วยงานของรัฐสามารถเปิดเผยข้อมูลซึ่งตามกฎหมายอื่นห้ามมิให้เปิดเผยได้ ในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องเปิดเผยข้อมูลบางส่วนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐอื่นเป็นเฉพาะรายกรณี

๒.๒.๖ มาตรา ๑๗ “กรณีที่บุคคลเป็นผู้มีสิทธิขอตรวจดูเอกสารหรือข้อมูลที่เป็นต้องรู้เพื่อโต้แย้งหรือชี้แจงหรือป้องกันสิทธิของตนในการพิจารณาทางปกครอง และเอกสารหรือข้อมูลดังกล่าวถูกจัดเก็บในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจดูเอกสารหรือข้อมูลดังกล่าวทางอิเล็กทรอนิกส์ได้” มีข้อเสนอความคิดเห็นดังนี้

- ตามร่างกำหนดให้มีระบบแสดงเอกสารหรือข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์, Mobile, Application ต่างๆ ระบบส่งเอกสารหรือข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น E-mail, Line ซึ่งหน่วยงานจะต้องจัดทำขึ้นใช้หรือไม่

- ส่วนของการมีช่องทางเข้าถึงเอกสารหรือข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ กรณี (๓) ขอให้ยกตัวอย่างให้เห็นภาพที่ชัดเจน

/คณะอนุกรรมการ...

คณะอนุกรรมการ ซึ่งแจ้งว่า จะมีการกำหนดระบบและรายละเอียดในแต่ละเรื่องต่อไป โดยหน่วยงานของรัฐบางหน่วยงานอาจไม่จำเป็นต้องทำ แต่หากเป็นหน่วยงานที่มีการให้บริการประชาชนก็จะต้องไปออกแบบระบบและช่องทางให้เข้าถึงข้อมูลต่อไป

- เนื่องจากข้อมูลตามร่างมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง เป็นข้อมูลที่เป็นอิเล็กทรอนิกส์แล้ว ไม่ใช้การจัดเก็บข้อมูลที่เป็นเอกสาร ดังนั้น ร่างมาตรา ๑๗ วรรคสอง ควรจะระบุให้ชัดเจนว่าการยืนยันตัวตนและการบันทึกข้อมูลบุคคลควรกระทำโดยผ่านระบบที่เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์และเป็นระบบกลางเพียงระบบเดียว (บุคคลหนึ่ง ๆ จะมี username และ password เพียงชุดเดียวสำหรับการยืนยันตัวตนกับทุกหน่วยงาน)

คณะอนุกรรมการ ซึ่งแจ้งว่า ระบบการยืนยันตัวตน คือ การบอกว่าเราเป็นใครในโลกดิจิทัลซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญมากในการขับเคลื่อนให้เกิดรัฐบาลดิจิทัล โดยการให้ E-ID แทนที่จะให้แต่ละหน่วยงานของรัฐจัดทำระบบการยืนยันตัวตนของตน ที่ผ่านมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอว่าให้มีการดำเนินการจัดทำ E-ID สำหรับ E-Service ภาครัฐ นั่นคือประชาชนทุกคนจะมี E-ID ที่สามารถเข้าถึงการให้บริการของทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน

๒.๒.๗ มาตรา ๑๘ “หน่วยงานของรัฐต้องรวบรวม และปรับปรุงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้จัดทำและครอบครองอยู่ให้มีความถูกต้อง ทันสมัย สามารถประมวลผลต่อได้ และสอดคล้องตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด” มีข้อเสนอความคิดเห็นดังนี้

- ร่างมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องรวบรวมและปรับปรุงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้มีความถูกต้อง ทันสมัย สามารถประมวลผลต่อได้ และสอดคล้องกับมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดนั้น เห็นว่าในกรณีที่คณะกรรมการยังไม่ได้กำหนดมาตรฐานและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ จะมีวิธีการดำเนินการอย่างไร และร่างมาตรา ๑๘ วรรคสาม ที่กำหนดให้มีการจัดทำศูนย์ข้อมูลกลางของข้อมูลเปิดภาครัฐของหน่วยงานของรัฐทุกแห่งนี้ หมายถึงหน่วยงานในระดับกระทรวงหรือกรม

- ร่างมาตรา ๑๘ วรรคสาม ที่กำหนดให้มีการจัดทำศูนย์ข้อมูลกลางของข้อมูลเปิดภาครัฐของหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง โดยให้หน่วยงานของรัฐจัดส่งข้อมูลหรือเชื่อมโยงข้อมูลที่มีการเปิดเผยมาแสดงไว้ที่ระบบฐานข้อมูลกลางนั้น หมายถึงการนำข้อมูลทั้งหมดของส่วนราชการนั้นหรือแค่ส่วนที่เป็น log file ของส่วนราชการที่จัดเก็บมารวมกัน

คณะอนุกรรมการ ซึ่งแจ้งว่า การเปิดเผยข้อมูลไม่ใช้การเปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับของหน่วยงานแต่เป็นข้อมูลที่เปิดเผยแล้วสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลตามเว็บไซต์ของหน่วยงานเป็นการเปิดเผยข้อมูลรูปแบบหนึ่ง แต่การเปิดเผยข้อมูลตามหลักการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐในปัจจุบันจะต้องเป็นการเปิดเผยข้อมูล ให้อยู่ในโครงสร้างหรือรูปแบบตามมาตรฐานสากล

- ร่างมาตรา ๑๘ ในประเด็นเรื่องการเปิดเผยข้อมูลควรจะต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าจะเป็นการเปิดเผยข้อมูลประเภทใดบ้าง เนื่องจากร่างมาตรา ๑๘ บัญญัติไว้ในลักษณะกว้าง ๆ

คณะกรรมการ ชี้แจงว่า การเปิดเผยข้อมูลแบ่งออกเป็น ๒ ระดับ ได้แก่ ข้อมูลที่เป็น Open Data ที่เป็นข้อมูลรัฐต้องเปิดเผยตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ และข้อมูลที่เปิดเผยระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันเองหรือประโยชน์ในการใช้งานร่วมกัน ซึ่งในหมวดนี้เป็นการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐเป็นเรื่องข้อมูลเปิดภาครัฐ ซึ่งต้องการปรับวิธีการเปิดเผยข้อมูลจากแบบเดิมที่เป็นกระดาษให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยจะต้องเป็นข้อมูลที่เปิดเผยได้ตามกฎหมายเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลเหล่านั้นได้ แต่จะไม่รวมถึงข้อมูลที่มีการเปิดเผยเพื่อใช้งานภายในร่วมกันระหว่างหน่วยงาน

- ร่างมาตรา ๑๘ วรรคสาม การจัดทำศูนย์ข้อมูลกลางของข้อมูลเปิดภาครัฐ ควรจัดทำเป็นศูนย์ข้อมูลกลางเพียงศูนย์เดียว โดยให้แต่ละหน่วยงานส่งข้อมูลเข้ามายังศูนย์ดังกล่าวเป็นผู้รวบรวมจัดเก็บข้อมูล

- ถ้ามีการจัดทำศูนย์ข้อมูลกลางของข้อมูลเปิดภาครัฐ หรือมีระบบการยืนยันตัวตน ที่เป็นระบบกลางเพียงระบบเดียว จะส่งผลให้แต่ละหน่วยงานไม่ต้องของบประมาณเพื่อจัดทำศูนย์ข้อมูลหรือระบบการยืนยันตัวตนของแต่ละหน่วยงาน อันเป็นการประหยัดงบประมาณและลดภาระให้กับหน่วยงานต่าง ๆ

คณะกรรมการ ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๑๘ วรรคสาม ที่กำหนดให้มีการจัดทำศูนย์ข้อมูลกลางของหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง สอดคล้องกับข้อเสนอการปฏิรูปตามรายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน เรื่อง การปฏิรูประบบสถิติแห่งชาติเพื่อการบริหารราชการแผ่นดินและการบริการประชาชน เนื่องจากหน่วยงานของรัฐบางแห่งไม่มีศูนย์ข้อมูลกลางของหน่วยงาน ทำให้เกิดปัญหาอุปสรรคในการขอข้อมูลจากทุกสำนักภายในหน่วยงานนั้น ๆ

๒.๒.๘ มาตรา ๑๙ “ให้คณะกรรมการประกาศกำหนดประเภทของระบบงานระบบบริการ หรือการดำเนินการใดๆ ตามกฎหมาย และรายชื่อหน่วยงานของรัฐที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวมีระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้”

“หน่วยงานของรัฐที่ไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานเสนอคณะกรรมการ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานและพิจารณามาตรการและบทลงโทษต่อไป” มีข้อเสนอความคิดเห็นดังนี้

- คณะกรรมการรัฐบาลดิจิทัลจะต้องมีการประกาศตามร่างมาตรา ๑๙ ก่อนใช้หรือไม่ หน่วยงานของรัฐจึงค่อยปฏิบัติตามร่างพระราชบัญญัติฯ

คณะอนุกรรมการ ชี้แจงว่า หน่วยงานสามารถดำเนินการไปได้เลย ตามกฎหมายเฉพาะของแต่ละหน่วยงาน โดยไม่จำเป็นต้องรอกะบวนกรตามร่างพระราชบัญญัติฯ ซึ่งเป็นแต่เพียงแต่การกำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐานขั้นต่ำที่หน่วยงานของรัฐต่าง ๆ จะต้องดำเนินการ

๒.๒.๙ มาตรา ๒๐ “ให้มีคณะกรรมการรัฐบาลดิจิทัล ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ เลขาธิการ คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) เป็นกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินหกคน” มีข้อเสนอความคิดเห็นดังนี้

- ควรเพิ่มเติมกรรมการในร่างมาตรา ๒๐ โดยเพิ่มผู้อำนวยการทะเบียนกลาง กรรมการปกครอง เป็นกรรมการ

- องค์ประกอบของคณะกรรมการรัฐบาลดิจิทัล ตามร่างมาตรา ๒๐ ควรประกอบด้วยปลัดกระทรวงมหาดไทย เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ และเลขาธิการ คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นกรรมการด้วยหรือไม่

คณะอนุกรรมการ ชี้แจงว่า พิจารณาจากอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการรัฐบาลดิจิทัลองค์ประกอบของคณะกรรมการไม่จำเป็นจะต้องมีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นกรรมการประกอบกับอาจจะเกิดการหยิบยกเงื่อนไขด้านความมั่นคงขึ้นมาทำให้ไม่สามารถเปิดเผยหรือเชื่อมต่อข้อมูลอะไรได้เลย ในขณะที่ร่างพระราชบัญญัติฯ มีเจตนารมณ์เกี่ยวกับการให้บริการประชาชนเป็นหลัก

๒.๒.๑๐ มาตรา ๒๙ “นอกจากดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๒๘ ให้สำนักงานรับผิดชอบในงานเลขานุการของคณะกรรมการ และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย”

(๑) จัดทำร่างนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลตามแนวทางที่คณะกรรมการกำหนด และสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

(๒) จัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติว่าด้วยการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา

//(๓) ร่วมกับสำนักงาน...

(๓) ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานงบประมาณ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำกรอบการจัดสรรงบประมาณบูรณาการประจำปีด้านรัฐบาลดิจิทัล และพิจารณากลับกรองแผนงานของหน่วยงานเจ้าภาพและเสนอความเห็นประกอบการจัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๔) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล แผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ แผนงาน รวมทั้งมาตรการที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลต่อคณะกรรมการ

(๕) จัดทำร่างมาตรฐาน มาตรการ หลักเกณฑ์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านกระบวนการทำงาน และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับรัฐบาลดิจิทัล

(๖) บริหารจัดการศูนย์การแลกเปลี่ยนข้อมูลกลางภาครัฐ (Government Data Exchange Center) และศูนย์ข้อมูลกลางของข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Government Data Center)

(๗) จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการ และมาตรการในการจัดหาลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ในการดำเนินงานรัฐบาลดิจิทัล

(๘) ศึกษา วิจัย และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการดำเนินงานด้านรัฐบาลดิจิทัล เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณา

(๙) สำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และวิจัย เพื่อจัดทำตัวชี้วัดฐานข้อมูล ดัชนี สนับสนุนงานด้านนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณา

(๑๐) ร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๑๑) ส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการ งานวิจัย งานนวัตกรรม และทุนวิจัย ในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

(๑๒) ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรด้านรัฐบาลดิจิทัล

(๑๓) เสนอแนะ และติดตามการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายหรือกฎระเบียบหรือมาตรการเกี่ยวกับการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เสนอต่อคณะกรรมการ

(๑๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดหรือมอบหมาย หรือตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสำนักงาน” มีข้อเสนอความคิดเห็นดังนี้

- ร่างมาตรา ๒๙ ไม่ได้ครอบคลุมถึงบริการที่ สรอ. มีอยู่ในปัจจุบัน เช่น การให้บริการ E-mail G-chart เป็นต้น ควรมีการกำหนดว่าให้บริการจัดการโครงสร้างและบริการ พื้นฐานให้แก่หน่วยงานของรัฐเหมือนเดิม

๒.๒.๑๑ มาตรา ๓๘ “สำนักงานอาจมีรายได้จาก”

“(๑) ทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้

(๒) เงินและทรัพย์สินที่โอนมา

(๓) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามความเหมาะสมเป็นรายปี

(๔) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้

(๕) ดอกผล และผลประโยชน์หรือรายได้อื่นใดที่เกิดจากการดำเนินการของสำนักงานทรัพย์สินของสำนักงานไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี”

“บรรดารายได้ของสำนักงานไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ยกเว้นดอกผลและผลประโยชน์หรือรายได้อื่นตามวรรคหนึ่ง (๕) เมื่อใช้จ่ายตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานแล้ว ที่เหลือให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน” มีข้อเสนอความคิดเห็นดังนี้

- ร่างมาตรา ๓๘ วรรคสาม ที่กำหนดให้บรรดารายได้ของสำนักงานไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน นั้น ปัจจุบันมีตัวอย่างในหลายหน่วยงาน เช่น กสทช. เมื่อมีรายได้เป็นจำนวนมากแต่ไม่ต้องนำส่งคลัง จึงทำให้เกิดกระแสสังคมว่าทำไมไม่นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ดังนั้นหากบัญญัติไว้ในลักษณะนี้ควรจะต้องเตรียมคำตอบสำหรับเรื่องนี้ไว้ในการตอบคำถามในอนาคตว่าทำไมไม่นำรายได้ส่งคลัง

คณะอนุกรรมการ ชี้แจงว่า การจัดตั้งสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลเป็นองค์การมหาชนประเภทหนึ่ง ที่เป็นการใช้อำนาจรัฐฝ่ายเดียว เรียกว่าองค์การมหาชนที่ตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ ซึ่งข้อยกเว้นการนำส่งรายได้ส่งคลังนั้นเป็นแนวทางที่คณะรัฐมนตรีกำหนดไว้

๒.๒.๑๒ มาตรา ๔๙ “ให้สำนักงานจัดทำรายงานการดำเนินงานประจำปีเสนอรัฐมนตรีภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี และเผยแพร่รายงานนี้ต่อสาธารณชน

รายงานการดำเนินงานประจำปีตามวรรคหนึ่ง ให้แสดงรายละเอียดของงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีให้ความเห็นแล้ว พร้อมทั้งผลงานของสำนักงานในปีที่ล่วงมาและรายงานการประเมินการดำเนินงานของสำนักงานในปีที่ล่วงมาแล้ว

การประเมินการดำเนินงานของสำนักงานตามวรรคสอง จะต้องดำเนินการโดยบุคคลภายนอกที่คณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลให้ความเห็นชอบ” มีข้อเสนอความคิดเห็นดังนี้

- แก้ไขคำผิดในร่างมาตรา ๔๙ จาก “สำเนาบัตรประชาชน” แก้ไขเป็น “สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน”

๒.๒.๑๓ ความคิดเห็นอื่น ๆ

- การกำหนดมาตรฐานข้อมูล หลักเกณฑ์การเชื่อมโยงน่าจะออกมาอย่างรวดเร็ว เพื่อกำหนดมาตรฐานและแนวทางการปฏิบัติให้ภาครัฐดำเนินการ ซึ่งจะทำให้ลดการทำงานซ้ำซ้อน หากดำเนินการไปแล้วไม่ตรงกับแนวทางที่ทางรัฐบาลกำหนด ซึ่งจะทำให้เพิ่มระยะเวลาหรือต้องเริ่มกลับมาดำเนินการใหม่อันจะทำให้เกิดความล่าช้าในการบูรณาการข้อมูลร่วมกัน

- เห็นควรขอความเห็นของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เนื่องจากเกี่ยวข้องกับหมวด ๓ การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ โดยมีพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และเป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร

- ความแตกต่างระหว่างคำว่า “อิเล็กทรอนิกส์” และ “ดิจิทัล” ซึ่งเรื่องอิเล็กทรอนิกส์จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาระบบแบบเดิม แต่เรื่องดิจิทัลจะมีการขยายขอบข่ายไปมากกว่านั้น โดยใช้เทคโนโลยีที่กำลังได้มีความสนใจในปัจจุบัน เช่น Big Data ซึ่งจะพลิกโฉมการดำเนินงานแบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดให้ไปสู่ดิจิทัล และที่สำคัญในเชิงดิจิทัลจะต้องมีลักษณะอัตโนมัติ และข้อมูลที่ไหลเข้ามาในกระบวนการดิจิทัลควรจะเป็นข้อมูลที่เป็นลักษณะระบะ senser ไม่ใช่ระบบคีย์ข้อมูลแบบเดิม ทั้งนี้ ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้นต้นด้วยคำว่า “รัฐบาลดิจิทัล” แต่ในเนื้อหายังคงใช้คำว่า “ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์” และ “บริการอิเล็กทรอนิกส์”

- ปัจจุบันมีการจัดทำแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยยุทธศาสตร์ที่ ๔ เป็นการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล และยุทธศาสตร์ที่ ๕ เป็นเรื่องการพัฒนาคน และในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็ได้อำหนดให้มีการจัดทำแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลอีกฉบับหนึ่ง ดังนั้น เห็นว่าแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ควรจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และปัจจุบันมีการตั้งคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมีกฎหมายรองรับการทำหน้าที่ และในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีการตั้งคณะกรรมการซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานอีกคณะหนึ่งด้วย ดังนั้น จึงควรต้องพิจารณาความเหมาะสมในการดำเนินการอีกครั้งหนึ่ง

คณะอนุกรรมาธิการ ชี้แจงว่า ในร่างพระราชบัญญัติ มาตรา ๕ กำหนดให้การจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และเสนอคณะรัฐมนตรี

- รูปแบบการดำเนินการต่าง ๆ ถูกกำหนดโดยคณะกรรมการ ซึ่งหากในอนาคตหน่วยงานมีการดำเนินการบางอย่างไปแล้วแต่คณะกรรมการบอกว่าไม่ถูกต้องหรือไม่สามารถดำเนินการได้ จะมีวิธีแก้ไขหรือดำเนินการอย่างไรต่อไป เช่น บางหน่วยงานมีการจัดซื้อจัดจ้างไปแล้วตามรูปแบบที่หน่วยงานกำหนด แต่คณะกรรมการเห็นว่าไม่ถูกต้องจะดำเนินการอย่างไรต่อไป

- ปัจจุบันหน่วยงานต่าง ๆ มีกฎหมาย กฎ หรือระเบียบกำหนดวิธีการทำงานหรือการเรียกเอกสาร ซึ่งหากจะต้องดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะต้องมีการแก้ไขกฎหมาย กฎ หรือระเบียบต่าง ๆ ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาค่อนข้างนาน ดังนั้น ในระหว่างที่การดำเนินการแก้ไขกฎหมาย กฎ หรือระเบียบของหน่วยงานยังไม่แล้วเสร็จ จะมีวิธีการดำเนินการอย่างไร

คณะอนุกรรมการ ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๙ ได้กำหนดให้กรณีที่มีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับเอกสารการลงลายมือชื่อ กระบวนการทำงานและการบริการของหน่วยงานของรัฐไว้โดยเฉพาะ ก็ได้มีการดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่ามีผลโดยชอบด้วยกฎหมาย และวรรคสองยังกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีหลักเกณฑ์ที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามวรรคหนึ่ง

- ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันถัดประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป นั้น คณะกรรมการจะสามารถคาดหมายได้หรือไม่ว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับเมื่อไหร่ เพื่อจะให้หน่วยงานสามารถเตรียมตัวสำหรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

คณะอนุกรรมการ ชี้แจงว่า เรื่องนี้รัฐธรรมนูญฉบับนี้กำหนดให้หน่วยงานต้องดำเนินการ ดังนั้น หน่วยงานต่าง ๆ สามารถดำเนินการได้ทันที ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้ overrule กฎหมายฉบับอื่น เพียงแต่บางเรื่องอาจจะต้องปรับเปลี่ยนมาเป็นระบบดิจิทัลเท่านั้น

- ร่างพระราชบัญญัติฯ เป็นการรวมกฎหมายหลาย ๆ เรื่องให้เป็นเรื่องเดียวกันในบริบทของภาครัฐอาจมีบทบัญญัติที่ขัดหรือแย้งกันระหว่างร่างพระราชบัญญัติฯ กับกฎหมายแต่ละฉบับที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน

- บางยุทธศาสตร์ตามแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ มีความคล้ายคลึงกับบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติฯ เช่น ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การวางโครงสร้างพื้นฐานให้ครอบคลุมทั่วประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาทรัพยากรบุคคล ซึ่งอาจมีการปฏิบัติที่ทับซ้อนกัน

- คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ในขณะที่คณะกรรมการรัฐบาลดิจิทัล ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ก็มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน ในทางปฏิบัติอาจมีปัญหาในการเรียกประชุม คณะกรรมการดังกล่าว

/- การยกฐานะ...

- การยกฐานะของสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) เป็นสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลนั้นในทางปฏิบัติอาจมีปัญหาในการประสานงานระดับนโยบายและระดับปฏิบัติกับสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

- ร่างพระราชบัญญัติฯ อาจมีอุปสรรคในการยอมรับนำไปปฏิบัติของหน่วยงานต่าง ๆ เนื่องจากความแตกต่างกันของอัตลักษณ์ของแต่ละหน่วยงาน กลไกตามร่างพระราชบัญญัติฯ จึงควรเน้นที่การนำร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวไปใช้บังคับให้เกิดผลเป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติ

- พระราชบัญญัติฯ กำหนดให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา อาจส่งผลให้หน่วยงานของรัฐไม่สามารถเตรียมความพร้อมได้ทันเนื่องจากมีภารกิจหลายประการที่ต้องดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติฯ หรือมีงบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอในการเตรียมการดังกล่าว

คณะอนุกรรมการฯ ชี้แจงว่า การพัฒนารัฐบาลดิจิทัลเป็นเรื่องที่รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานจะต้องดำเนินการ เพื่อให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ได้กำหนดไว้

- ร่างพระราชบัญญัติฯ มีบทกำหนดโทษหรือไม่ ถ้าหากร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ไม่มีบทกำหนดโทษ ผลในทางปฏิบัติที่จะให้เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ อาจไม่เกิดขึ้นเป็นรูปธรรม

๒.๒.๑๔ ข้อเสนอแนะของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) อาจจะต้องมีการทบทวนความชัดเจนของบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติฯ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่เปิดเผยได้และข้อมูลที่เปิดเผยไม่ได้ซึ่งเป็นเงื่อนไขตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

(๒) โครงสร้างของร่างกฎหมายที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดตั้งหน่วยงานโดยปกติจะต้องกำหนดให้มีองค์กรใหญ่องค์กรหนึ่งในการทำหน้าที่กำหนดแนวนโยบายเพื่อให้หน่วยงานปฏิบัติ ซึ่งตามร่างพระราชบัญญัติฯ นี้ คือ คณะกรรมการรัฐบาลดิจิทัล ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน เพื่อบังคับให้หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติตามในฐานะผู้บริหารสูงสุดของการบริหารราชการแผ่นดิน มิฉะนั้น ร่างพระราชบัญญัติฯ จะไม่เกิดผลเป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติ

(๓) กลไกตามร่างพระราชบัญญัติฯ จะเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ตามพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ไม่ได้ขัดหรือแย้งกับนโยบายและแผนระดับชาติดังกล่าว

๒.๒.๑๕ ข้อเสนอแนะของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๑) การบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ภาครัฐจะต้องมีความพร้อมในเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) และเรื่องระบบฐานข้อมูล (Data) ทั้งนี้ ทำอย่างไรถึงจะพัฒนา Data ของประเทศเพื่อรองรับการคิดค้นนวัตกรรมในอนาคต

(๒) ร่างพระราชบัญญัติฯ เป็นการปฏิรูปการให้บริการประชาชนจาก paper service เป็น e-service

(๓) เมื่อร่างพระราชบัญญัติฯ มีผลใช้บังคับจะต้องมี master plan กำหนดแนวทางในทุกเรื่องว่าหน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการอะไร เช่น การวางโครงข่าย การจัดทำซอฟต์แวร์ที่ทุกหน่วยงาน ใช้ร่วมกันหรือสามารถบูรณาการร่วมกัน การจัดเก็บข้อมูลทั้งที่เป็น raw data, primary data และ second data ระบบการเปิดเผยข้อมูล การเข้าถึงข้อมูลและการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล นอกจากนี้ จะต้องมีการออกระเบียบเพื่อกำหนดรายละเอียดของการปฏิบัติตาม master plan ในแต่ละเรื่อง เช่น การจัดระเบียบข้อมูล การเชื่อมโยงข้อมูล เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ

(๔) บทบาทของภาครัฐในการเป็น operator service จะหมดไป แต่ภาครัฐจะมีบทบาทเป็น monitor และ regulator

๓. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

สำนักแผนงานและสารสนเทศพิจารณาแล้ว เห็นสมควรแจ้งหน่วยงานกรมป่าไม้ทราบ ถึงผลการประชุมเพื่อเสนอความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล พ.ศ. เพื่อให้หน่วยงานภายในกรมป่าไม้ เตรียมความพร้อมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดลงนามในร่างหนังสือที่แนบมาพร้อมนี้ หรือหากเห็นเป็นประการใดขอได้โปรดสั่งการ

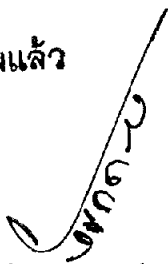

(นางสาวสุกัญญา บุญสุวรรณ)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักแผนงานและสารสนเทศ

ลงนามแล้ว

(นายจเรศักดิ์ นิมิตวong)

รองอธิบดีกรมป่าไม้

ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมป่าไม้